

Povjerenstvo za zakonodavstvo, kolektivne pregovore i zaštitu prava

Na temelju članka 37. Poslovnika, a u vezi članka 28. Poslovnika o radu Gospodarsko-socijalnog vijeća i njegovih radnih tijela, Povjerenstvo za zakonodavstvo, kolektivne pregovore i zaštitu prava na 35. sjednici održanoj 24. studenoga 2014. godine razmatralo je **Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policiji, s Konačnim prijedlogom zakona.**

Na osnovi rasprave i izjašnjavanja pojedinih članova Povjerenstva usvojeno je sljedeće

MIŠLJENJE

1. Vlada Republike Hrvatske podržava donošenje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policiji, s Konačnim prijedlogom zakona.
2. Hrvatska udruga poslodavaca suzdržana je na davanje mišljenja na Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policiji, s Konačnim prijedlogom zakona.
3. Sindikalne središnjice ne podržavaju Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policiji, s Konačnim prijedlogom zakona.
4. Ovom mišljenju prilaže se izdvojeno mišljenje Matice hrvatskih sindikata.

IZDVOJENO MIŠLJENJE MATICE HRVATSKIH SINDIKATA

Matica hrvatskih sindikata ne podržava navedeni Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policiji, s konačnim prijedlogom Zakona.

Predmetnim Prijedlogom Zakona Vlada RH pokušava u bitnoj mjeri promijeniti odredbe Zakona o policiji i u konačnici omogućiti preustroj MUP-a bez šire rasprave, dok je zaključcima 14. sjednice Hrvatskog sabora, održane dana 26. rujna 2014. godine, Vlada RH zadužena da izmjeni i dopuni odredbe članka 5. Zakona o policiji u cilju stvaranja prepostavki za učinkovitije postupanje Povjerenstva za rad po pritužbama MUP-a i učinkovitiji nadzor postupanja policijskih službenika pojačanim djelovanjem nadležnih tijela MUP-a.

Primjedbe po pojedinim člancima prijedloga zakona:

Članak 1. – predložene izmjene čl. 5.

U čl. 5. st.1. navedeno je:

„...podnijeti pritužbu ili predstavku u roku od 30 dana od dana saznanja za povredu.“
St. 2. propisuje osnovni sadržaj koji pritužba ili predstavka mora imati, ali je ispušteno navesti i opisati kada i na koji način je osoba saznala za povredu. To stoga što se navodi da se može podnijeti u roku od 30 dana od saznanja, a sam Zakon ne navodi da sama predstavka ili pritužba mora sadržavati i tu činjenicu. Tada bi se prilikom provjere da li predstavka sadrži bitne činjenice odmah moglo utvrditi da li se mora prihvati ili se odmah može odbaciti!

U čl. 5. treba dodati stavak 3. koji bi glasio:

Podnositelju pritužbe ili predstavke koja ne sadrži osnovne uvjete iz st. 2. ovog članka odmah će se uputiti poziv da ispravi navedene nedostatke u roku od 15 dana, s napomenom da će se pritužba, odnosno predstavka odbaciti ukoliko podnositelj to ne učini.

Čl. 5. d

„Član povjerenstva ne može biti osoba koja:

....je osuđena ili se protiv nje vodi postupak za prekršaj s obilježjem nasilja ili za teži prekršaj za koji je propisana kazna zatvora.“

Navedenu točku potrebno je formulirati na način: „...je osuđena ili se protiv nje vodi postupak za prekršaj s obilježjem nasilja ili za teži prekršaj za koji je propisana kazna zatvora ili za drugo prekršajno djelo koje je čini nedostojnom za obavljanje poslova člana povjerenstva“. To stoga, što je to uvjet i za osobu koja se prima u policiju, te nije logično da isto ne vrijedi i za člana Povjerenstva.

Također je potrebno navesti da član povjerenstva ne može biti osoba koja obavlja samostalnu gospodarsku ili profesionalnu djelatnost, član je uprave ili nadzornog odbora bilo koje pravne osobe, a sve s ciljem sprječavanja mogućeg sukoba interesa.

Nadalje, potrebno je dodati st. 10. u kojem će se navesti da člana povjerenstva obvezno mijenja njegov zamjenik ukoliko se pritužba ili predstavka u bilo kojem svojem dijelu odnosi na poslove koje član povjerenstva obavlja ili na usluge koje pruža drugoj pravnoj ili fizičkoj osobi, a predstavka se odnosi na te pravne ili fizičke osobe, ili na članove njegove uže ili šire obitelji. Čl. 5.d st. 6.

U tom stavku navodi se da se člana povjerenstva MOŽE razriješiti prije isteka roka na koji je imenovan ako...

Potrebno je u članku eksplicitno navesti da članu povjerenstva prestaje članstvo ODMAH po saznanju postojanja navedenih zapreka jer u protivnom postoji mogućnost npr. da se protiv člana pokrene kazneni postupak pa postoje zapreke za imenovanje u Povjerenstvo.

Članak 4. – predložene izmjene članka 10.

U prijedlogu se u članku 10. iza stavka 1. dodaje novi stavak 2. koji glasi:

„Radi bolje suradnje s lokalnom (regionalnom) samoupravom u obavljanju policijskih i drugih poslova na području županije, u policijskim upravama ustrojavaju se županijski policijski centri..“

Nakon zatraženog pojašnjenja od predstavnika MUP-a, da li će se time povećati broj izvršitelja i ustrojiti još jedna ustrojstvena jedinica MUP-a, (županijski centar), što nema logike, odgovoreno je da se taj prijedlog odnosi na planirani preustroj MUP-a, odnosno da bi se zadržalo pet policijskih uprava, a ostale bi postale županijski centri pod ingerencijom nadležne policijske uprave, ali bi se zadržao isti broj izvršitelja.

To zapravo znači da MUP namjerava provesti regionalni preustroj iako Hrvatski Sabor nije usvojio prijedlog podjele Republike Hrvatske na regionalnom načelu za izvršnu vlast. Potrebno je napomenuti da je Ministarstvo pravosuđa provede široku javnu raspravu na razini lokalne samouprave počevši od županija do gradova i općina kada se predlagao i usvajao novi način teritorijalnog ustroja i nadležnosti sudbene vlasti.

Neprihvatljivo je da se Vladi RH omogućava da Uredbom provede novi regionalni ustroj i preustroj MUP-a bez šire javne rasprave, jer se ovdje radi o širem javnom interesu bitnom za funkcioniranje države, te o interesu građana koje zastupaju predstavnici u tijelima lokalne samouprave, sindikati, nevladine udruge i dr.

Članak 6. – predložene izmjene članka 6.

U predloženoj izmjeni stavka 2. koji sada glasi:

„Žalba na rješenje o rasporedu, imenovanju, razrješenju, premještanju, plaći, te prestanku službe, raspolaganju i udaljenju policijskog službenika, ne odgađa izvršenje“, dodaje se i „godišnjoj ocjeni iz članka 61. st. 1.“

To je jako bitna izmjena jer članak. 61. st. 1. glasi:

Izabrani kandidat iz članka 60. stavka 1. ovog Zakona imenuje se na razdoblje od 5 godina, a može se razriješiti prije isteka roka na koji je imenovan iz razloga navedenih u članku 59. st. 3., u kojem se dodaju riječi, „ te ako je za prethodnu kalendarski godinu ocijenjen ocjenom zadovoljava“.

To u praksi znači da netko može biti ocijenjen ocjenom „zadovoljava“ kojom ga ocjenjuje njegov nadređeni, odmah razriješen dužnosti bez odgode, a nakon čega mu se može uvažiti žalba na ocjenu za kraće ili duže vremensko razdoblje. Nije jasno što se u tom slučaju događa, vraća li se osoba na svoje radno mjesto na koje je IZABRAN? Odgovor je vjerojatno negativan jer bi u tom slučaju trebalo razriješiti osobu koja je izabrana na njegovo radno

mjesto ili će se možda na rok od 6 mjeseci imenovati vršitelj dužnosti? Što ako se žalba ne riješi u tom roku, a nadležna tijela državne uprave ili pravosuđa nakon dužeg vremena ponište rješenje o toj ocjeni? Zar ćemo ponovno imati nekoliko osoba na istom radnom mjestu s istom plaćom ili dodatnim troškovima?

Zar je toliko teško u određenom roku usvojiti ili odbaciti žalbu na ocjenu?

Članak 7. – predložene dopune članka 59.

U članku 59. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„Razriješeni glavni ravnatelj policije i policijski službenik iz članka 60. stavka 1. ovog Zakona ima pravo rasporeda na radno mjesto sukladno uvjetima iz članka 72. stavaka 1. i 3. ovog Zakona, bez provedbe internog oglasa odnosno objave slobodnog radnog mjesto“.

Poradi lakšeg razumijevanja potrebno je citirati odredbe navedenih članka Zakona:

Članak 60. st. 1

Slobodna radna mjesta rukovodećih policijskih službenika, i to: zamjenika i pomoćnika glavnog ravnatelja, načelnika policijske uprave i načelnika policijske postaje, oglašavaju se putem internog oglasa.

Članak 72.

Poličkog službenika može se po potrebi službe premjestiti na slobodno radno mjesto u okviru stečenog stupnja obrazovanja i osobnog policijskog zvanja, u istoj ili drugoj ustrojstvenoj jedinici, u istom ili drugom mjestu rada.

Premještaj po potrebi službe temelji se na slobodnoj ocjeni o potrebi da se policijskog službenika premjesti na drugo radno mjesto zbog potrebe popunjavanja radnog mesta na kojem se poslovi moraju obavljati u kontinuitetu ili zbog povećanja broja izvršitelja radi povećanog opsega posla, zbog bolje organizacije rada ili potrebe za angažiranjem drugog policijskog službenika na određenom radnom mjestu radi pravovremenog ili efikasnijeg obavljanja određenih poslova i zadataka.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, policijskog službenika može se, uz pisani pristanak, premjestiti na radno mjesto nižeg policijskog zvanja od osobnog.

U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, policijski službenik ima pravo na osnovnu plaću ostvarenu na radnom mjestu s kojeg je premješten, ako je to za njega povoljnije.

Dakle rukovoditelji koji nisu zadovoljili na jednom radnom mjestu mogu se bez provedbe internog oglasa raspoređiti na drugo slično radno mjesto i tako u nedogled, dok se onemogućava drugim policijskim službenicima da se kandidiraju za to radno mjesto jer se ne raspisuje interni oglas, dakle stvara se nejednakost u pravima zaposlenika koji ispunjavaju uvjete za kandidaturu za radno mjesto, ali se ne mogu kandidirati za određeno radno mjesto jer će se isto popuniti rasporedom bez raspisivanja internog oglasa, samo zato što je netko jednom bio izabran za rukovoditelja određene kategorije. Ovdje već zadiremo u Ustavnu kategoriju ravnopravnosti.

Članak 9. – predložene dopune članka 61.

U članku 61. Stavku 1. koji sada glasi:

„ Izabrani kandidat iz članka 60. stavka 1. ovoga Zakona imenuje se na razdoblje od 5 godina, a može se razriješiti prije isteka roka na koji je imenovan iz razloga navedenih u članku 59. stavku 3. ovoga Zakona,“ dodaju se riječi: „te ako je za prethodnu kalendarsku godinu ocijenjen ocjenom zadovoljava“.

Dopuna ne bi bila sporna kada bi žalba na ocjenu odgađala izvršenje, te bi se po konačnoj potvrdi ocjene moglo postupiti ako bi i dalje ostala ista, odnosno zadovoljava. Kao što je već ranije napomenuto, što u eventualnom slučaju kada se ocjena poništi i doneše rješenje o većoj ocjeni? Na to pitanje nema službenog odgovora, ali ga znamo otprije, žalbe, tužbe, dvije osobe sa istim rješenjem, troškovi itd.

Članak 10. – predložene dopune članka 60. st. 1

U članku 62. koji sada glasi:

„Slobodna radna mjesta rukovodećih policijskih službenika koja nisu navedena u članku 60. stavku 1. ovoga Zakona oglašavaju se putem internog oglasa i popunjavaju premještajem ili rasporedom.“, dodaje se zarez te riječi: „osim rukovodećih radnih mjesta potkategorije niži rukovoditelj“.

To je neprihvatljivo jer se radi o najvećem broju rukovoditelja koji su u neposrednom kontaktu s građanima te je itekako bitno da se iz što većeg broja kandidata odabere što kvalitetniji kandidat i da se u konačnici onemogući nepotizam, odnosno privilegiranje određenih službenika koji će znati koja su radna mjesta slobodna ili će te osobe čelnici raspoređivati po svojoj volji dok drugi službenici neće niti znati da su ta radna mjesta slobodna. Vraćamo se u prošlost i potičemo nejednakost u mogućnosti napredovanja i samoj transparentnosti izbora rukovoditelja.

Članak 13. – predložene izmjene članka 93. st. 2

U članku 93. st. 2. koji sada glasi:

„Polički službenik odgovara za povrede službene dužnosti ako je povredu učinio namjerno ili iz krajnje nepažnje.“, riječi: „krajnje nepažnje“ zamjenjuju se riječju „nehaj“.

I laiku je jasno da to nije isto, te da „nehaj“, može takođe biti sve i vrlo dobra poluga za provođenje mobbinga.

Članak 14. – predložene dopune članka 100. st. 3.

Predložena dopuna, odnosno dodavanje stavka 3. koji glasi:

„U postupku zbog povrede službene dužnosti svaka stranka snosi svoje troškove“, onemogućava bilo kakvo dokazivanje nevinosti jer troškovi postupka u slučaju oslobođanja od povrede službene dužnosti mogu biti nekoliko puta veći od same predviđene sankcije, a pogotovo u slučaju pokretanja upravnog spora. Dakle poslodavcu se omogućava da po bilo kojoj osnovi provede postupak zbog povrede službene dužnosti i da za to u slučaju oslobođajuće presude ne snosi čak niti troškove.

To je neprihvatljivo je u potpunosti onemogućava dokazivanje nevinosti, osobito kada se zaposleniku na teret stavlja teža povreda službene dužnosti koja iziskuje veće troškove postupka.

Članak 18. – predložene izmjene članka 128.

U članku 128. riječi: „1. siječnja 2015.“, zamjenjuju se riječima „1. siječnja 2017.“

Obrazloženje da uzimajući u obzir tešku gospodarsku situaciju u kojoj se Republika Hrvatska nalazi uslijed višegodišnje recesije, kao i činjenicu da za primjenu odredbe članka 21. stavka 1., 2., i 3. Zakona o policiji nisu osigurana sredstva u državnom proračunu..., te se odredba o otpremninama opet po drugi puta prolongira, stavljanje je pred svršen čin.

Nevjerojatno je da, po tko zna koji puta, Vlada RH u proračunu ne predviđi sredstva sukladno važećim Zakonima i propisima, kolektivnim ugovorima i sl., računajući već unaprijed da će, ukoliko ne bude sredstava, mijenjati zakonske odredbe.

Koordinatorica Povjerenstva

Admira Ribičić v.r.